

[O. Mathiasen.]

danne kursus. Kunne man ikke få dem forlænget, sådan at de virkelig kunne komme til at betyde noget også for skolerne i provinsen.

Og så har det interesseret mig at erfare, at centrets opgave ikke alene skal bestå i at høste erfaringer om det praktisk betonedede indslag i undervisningen, men at man også vil gennemprøve en række af de pædagogiske synspunkter, som er kommet til udtryk i den blå betænkning, f. eks. hvad angår friere undervisningsformer i skolen, elevernes medvirken ved tilrettelæggelse af arrangementer i skolen og i centret og lignende. Det er mig bekendt, at man også vil belyse, hvordan man kan forberede de unge til det ansvar, de har i et demokratisk samfund; jeg mener, centret må støtte alle muligheder for at appellere til elevernes indleven på dette vigtige område. Der er her peget på en målsætning for dette center med store, men jeg synes ikke for store perspektiver, for opdragelse til og oplæring i demokrati må altid være en vigtig opgave for skolen, og det gælder ikke mindst i de aldersklasser, som dette undervisningscenter skal have med at gøre.

Der er enkeltheder i lovforslaget, som vi har lyst til at drøfte i udvalget, men det fremgår af det, jeg allerede har sagt, at vi i min gruppe er meget interesserede i dette lovforslag, og jeg anbefaler det til, om jeg så må sige, fortsat velvillig behandling.

Bækgaard: Siden 1958 er folkeskoleundervisningen blevet udvidet med 2-3 skoleår, sådan at der for nogle skolers vedkommende er helt op til 10. klasser, hvilket den sidst vedtagne lov af 16. juni 1962 har givet muligheder for. Mit parti stemte dengang imod lovforslaget, dels fordi vi fandt, at det var et uheldigt tidspunkt at udvide undervisningstiden på, da lærermangelen dengang som nu var meget betydelig, og dels fordi vi har den anskuelse, at undervisningen af eleverne i netop disse aldersklasser varetages på en fortrinlig måde af vore ungdoms- og efterskoler. Men da oprettelse af 8.-10. klasserne altså er en kendsgerning, er det ganske klart, at der må gøres, hvad gøres kan, for at eleverne kan få mest muligt ud af undervisningen, og derfor tror vi i vort parti, at den højtærede undervisningsminister er inde på

noget af det rigtige, når han med det lovforslag, vi behandler her, vil oprette et forsøgscenter for om muligt derigennem at finde frem til de undervisningsformer, som antages at være de rigtige. Det er jo sådan, at næsten al erfaring bygger på forsøg, og når man erindrer de resultater, der er nået på f. eks. landbrugets forskningsområder, er der al mulig grund til at støtte de bestræbelser, der gøres for at hjælpe den opvoksende slægt i dens tilegnelse af lærdom.

Formålet med lovforslaget er at forberede elevernes overgang fra almen til faglig undervisning, og jeg er enig med ministeren i, at det er en stor opgave, der her søges løst, for det er et meget vanskeligt alderstrin, eleverne i 8.-10. klasserne befinder sig på. De står i begyndelsen af ungdomstiden, hvor de har mulighed for at anvende deres energi på en god og samfundsnyttig måde, selv om de i mange tilfælde er ret tvivlende i deres valg af videreuddannelse eller erhverv. Det står for mig som noget af det dårligste at have en ungdom, som ikke rigtig ved, hvad den vil, for så kan den let begå handlinger, som hverken den eller det øvrige samfund kan være tjent med. Det er ofte sådan, at unge, der uden særlig lyst og interesse holdes for længe til bogen, hvis jeg må sige det sådan, har vanskeligere ved at falde til i et erhverv end dem, der i tide kom til at arbejde med det, som interesserer dem. Jeg har også indtryk af, at alle erhverv og ikke mindst industrien er meget interesseret i, at de unge, som senere oplæres gennem de forskellige erhvervsfunktioner, har fået en slags mellemuddannelse mellem den almindelige folkeskoleuddannelse og den faglige undervisning, der ligesom forener afrunding af den første med tilpasning til den sidste.

Her kunne der måske med rette spørges, om ikke de forskellige erhverv, som er interesseret i forsøgscentret, og som er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, kunne bidrage økonomisk til forsøgscentrets opførelse og drift. Det er jo ikke småpenge, der er tale om: ca. 12 mill. kr. til opførelse og 1,3 mill. kr. årlig til drift, og med de i bemærkningerne til lovforslaget skitserede bygge- og anlægsplaner kan der nok være grund til at tvivle på, at disse overslag kan holde.

Nu kunne det sikkert bedre lade sig gøre